

ಸೋಮವಾರ, ಅಲನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೨

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ಮೂರನೇ ಅಧಿವೇಶನ ನವದೆಹಲೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗೆ ಗಂಡಂಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ [ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್]ಯವರು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮುಂದೆ ಕಾಳಿಸಿದಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರು ಪಡಿಸಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು.

೧. ಸರ್ ಬ್ರಜೇಂದ್ರ ಲಾಲ್ ಮಿಟ್ರ್‌ (ಬರೋಡಾ)
೨. ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲದಾಸ್ ಅಂಬಾಯದಾಸ್ ದೇಸಾಯ್ (ಬರೋಡಾ)
೩. ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ (ಕೊಳ್ಳಿ)
೪. ಸರ್. ಟಿ. ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯ (ಉದಯಪುರ್)
೫. ಸರ್. ಎ.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ (ಜೈಪುರ್)
೬. ಪಂಡಿತ್ ಹೀರಾಲಾಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಜೈಪುರ್)
೭. ಮಾನ್ಯ ಸಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ (ಜೋಥ್‌ಮುರ್)
೮. ಮಾನ್ಯ ಜ್ಯೋತಿರಾಯಣ ವ್ಯಾಸ್ (ಜೋಥ್‌ಮುರ್)
೯. ಸದಾರ್ ಕೆ.ಎಂ. ಪಣೀಕ್ಷರ್ (ಬಿಕಾನೀರ್)
೧೦. ರಾಜಾಲಾಲ್ ಶಿವಬಹಾದ್ರೂರ್ ಸಿಂಗ್, ಚುಹರ್ತಾನ್ ರಾವ್ (ರೇವಾ)
೧೧. ಲಾಲ್ ಯಾದೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ (ರೇವಾ)
೧೨. ಸದಾರ್ ಜ್ಯೇದೇವ್ ಸಿಂಗ್ (ಪಾಟಿಯಾಲ)
೧೩. ಸದಾರ್ ಗ್ಯಾನ್ ಸಿಂಗ್ ರಾರೆವಾಲ (ಪಾಟಿಯಾಲ)
೧೪. ಸನ್ನಾನ್ಯ ಡಾ ಕೈಲಾಸನಾಥ ಶಿಟ್ಟು (ಯು.ಪಿ.-ಸಾಮಾನ್ಯ)
೧೫. ಮೌರ್ಖೇಸರ್ ಕೆ.ಟಿ.ಷಾ (ಬಿಹಾರ್-ಸಾಮಾನ್ಯ)
೧೬. ಮಾನ್ಯ ಮಹಾವೀರ್ ತಾಗಿ (ಯು.ಪಿ.-ಸಾಮಾನ್ಯ)
೧೭. ಮಾನ್ಯ ಉಪೇಂದ್ರನಾಥ ಬರ್ಮನ್ (ಬಂಗಾಳ-ಸಾಮಾನ್ಯ)
೧೮. ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ಎಂ. ವೇಲಾಯುಧಪಾಣಿ (ಮದರಾಸ್-ಸಾಮಾನ್ಯ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಭೆಯ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನ ಕಳೆದು ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಾವು ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಸಾಫಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂವರ ನಿಧನದ ದುಃಖವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಿದೆ.

೧. ರಾಜ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರ ದಯಾಲ್ ಸೇರ್ (ಯು.ಪಿ. ಇಂದ)

೨. ಸರ್. ಅಜ್ಞಿಂಜ್ ಉಲ್ ಹಕ್ (ಬಂಗಾಳಿದಿಂದ) ಮತ್ತು

೩. ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಲ್. ಮಜ್ಜುಮಾದಾರ್ (ಬರೋಡಾದಿಂದ)

ಕೊನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮರಣ ಆಘಾತಕಾರಿ. ಅದು ಆಕ್ಸಿಕ ಸನ್ನಿಹೆತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರ್ಘಟನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಂತೆ ಅವರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲೆಂದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪರ್ಯಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರ್ಯಾಲ್ ಬೋಗಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ಮೃತರಾದರು. ಅಗಲಿದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲು, ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ..

ಸದನದ ಪರವಾಗಿ, ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆ ಕೃಗ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹಾನ್ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಗಮಿಸುವ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ಮತ್ತಿಯಿರು, ಅವರು ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೋ, ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ತಜ್ಞ ಸಹಕಾರದ ಅಗತ್ಯ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಗ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಾವೀಗ ರಚಿಸಲಿರುವ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭೇವಿಷ್ಯ ಬಹಳವ್ಯಾಪಕ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಜನಸಮುದಾಯ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜನರೆಲ್ಲ ಕುಶಾಹಲ ಮತ್ತು ಆತಂಕದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಕೋಮನ್ಸು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಿ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮಾರ್ಪಿಕೆಗೆ, ಕೊಡುಗೆ ನೋಡುವ ಹೊಳೆ ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ನೇರಯ ಹಾಗೂ ಭೂತಪೂರ್ವ ಸಹಭಾಗಿ ಬಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ ಚುನಾಯಿತಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರ ಧ್ಯೇಯೇದ್ದೇಶಗಳೂ ನಮ್ಮವೇ ಆಗಿರುವ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿರುವುದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಹಾರ, ಅದರ ಬೃಹತ್ ಸಭೆಗೆ, ಸದನದ ಪರವಾಗಿ, ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿ, ಶುಭ ಹಾರ್ಡ್ಸೋಣವೇ? ಆವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಿರುವ ಗುರಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ ಫಲಪ್ರದವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸೋಣವೇ?

ಕಳೆದ ಬಾರಿ ನಾವು ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಜೂನ್ ೧೯೫೨ರ ವೇಳೆಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಫೋಟಿಸಿತ್ತು. ಸಹಜವಾಗಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸಿದೆ. ನಾವು ವ್ಯಧಾ ಕಾಲಪರಣ ಮಾಡದೆ ಕರ್ತವ್ಯೇನ್ನು ಖರಾಗಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿತ ವೇಳೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಆಡಳಿತ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಲು ಬಧ್ಯಕಂಕಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಈ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ನಾವು ಸಂವಿಧಾನಬಧ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದೊಡನೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಬೇಕು. ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ತೊಂದರೆಗಳು ಅಡ್ಡ ಅಡಜಣಣಗಳು, ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಾವು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಅವಾಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆವು.

ಸಭೆಯು ಹಲವಾರು ಉಪಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸಭೆ ನೇಮಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹ. ಆ ನಿಯಮಗಳು ಒಷ್ಣೀಯಾದ ನಂತರ, ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಏಜೆನ್ಸಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ತಯಾರಿಸಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಕರಡು, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯಂತ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ನನ್ನದೊಂದು ಸಲಹ; ಕರಡು

ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚನಲು ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಉಪಸಮಿತಿ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆ ವರದಿ ಬರುವ ಜೂನ್ ಯಾ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಸಭೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಕರಡು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಭೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇಬೂ ಆಷ್ಟೇನೊಳಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಡಬಹುದು. ವ್ಯವಹಾರ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಆಲೋಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಇದುವೇ ಸ್ಥಾಲವಾದ ಕ್ರಮಾದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮುಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಆಡಳಿತ ಹಸ್ತಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೊರ್ನಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಶಾಶ್ವತೀಕ. ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಬೇಕೆಂದು ತ್ವರಿತವಂತೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಪೂರ್ವಕೆಗೆ ಯಾವೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ, ಯಾರೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಧವಾಗಿರತಕ್ಕದು.

ನಾವು ತಯಾರಿಸಲಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ, ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಗಳಾಗಿಯೋ, ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಭಾರತದೊಳಗಳೂ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವು, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಮೇ ಇತರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾಗಿದ್ದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಸೇರದೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಆಂಶಿಕ ಸಂವಿಧಾನದಿಂದಲೇ ತ್ವರ್ತಿರಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ, ಒಂದೇ ನಿಯಮವಿರುವಂತೆ ನಾವು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು; ಅದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವೂ ಹೌದು. ಯಾವುದೇ ಅನಾಸ್ತಕ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇರಲಾಗಿದು. ಇದರಭ್ರಂಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು. ಸಭೆಯ ಅಂತಹ ವಿಭಜನೆಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ತವ್ಯದ ಆಗಾಧತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಧೃತಿಗೆಡಿಸದಿರಲಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸದಿರಲಿ. ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುನ್ದಡೆಯೋಣ. ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಡೋಣ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್. ಬಿ.ಎಲ್. ಮಿಟ್ರ್ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ ಬ್ರಿಂಂದಲಾಲ್ ಮಿಟ್ರ್ : ತಾವು ಸೌಜನ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದೀರಿ; ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನಪ್ಪು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಸನಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಖಚಿತ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬರೋಡಾ ನಿಯೋಗ, ತೀವ್ರ ಆಫಾತಕೊಳ್ಳಬಾಗಿದೆ. ಅದರ ಓವ್ರು ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಲು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಿದೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಉದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾರತದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದೊಡನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. (ಘೋಷಾನುಮೋದನೆ).

ನಾವಿಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯರೆಂಬ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ; ಮೌನಸಮೃತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಸರ್ವಸಮೃತವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನೂರ್ವೆವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಏಕಕ್ಷತಾತ್ಮಿಕವ್ಯಕ್ತಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಆದರೆ

ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ವೈವಿಧ್ಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಆಡಳಿತದೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸಂಮಾಣ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅತಿ ಮುರಾತನ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ತಕ್ಷೇಯೋಳಗೆ ತರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ೪೧೦ ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ೬೩ ದಶಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸೇರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಧಾನ. ರಚನೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ (ತಂತ್ರಜ್ಞರು ರಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮೊದಲನೆ ನಿಕಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶದ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ). ಆದರೆ ಈ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹುದುಗಿಸಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತನ್ನಾಲಕ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿನುಸಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಹೊಂದಬಹುದು.

ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ನಮ್ಮಾದನೆ ಬೆರೆಯುವರಲ್ಲಿ ತುಸು ಸಹನೆ ತೋರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸಹ ಅವರೊಡನೆ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗಿಡಿಗೆ ಚ್ಯಾಟಿ ಭಾರದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಲೆಯಿತ್ತಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಲು, ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಬೇಕಂಬ ತಮ್ಮ ಆಶಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಮತವಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ದುರುಪಾಗಣಿತ್ವತ್ವದೆ. ನಾವು ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗುವಂತೆ, ಏತೇಂದ್ರ ಸವಲತ್ತಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಭಿನ್ನ ಘಟಕಗಳ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆನುಗೊಣವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನವು ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಮತ್ತೆ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಸದಾರ್ಥ ಕೆ.ಎಂ. ಹೆಚ್‌ಕ್ರಾ (ಬಿಕಾನೀರ್): ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬ್ರಿಂದಾಂದ್ರ ಮಿಟ್ರ್ರ್ ಅವರ ಭಾವಮಾಣಿಕ್ಯ ಮಾತಿನ ಧಾರ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಸಹ, ತಾವು ಸ್ವಾತಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನಲ್ಲಂಕರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನೀರ್ವಾಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ದಿನ ಎಂದು ಬಂದೀತೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವು. ನಮ್ಮದೊಂದು ಕನಸು ಇಂದು ನನಸಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏಕತ್ರ ಸಂಘಟಿಸಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಘಟನೆ. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನಾವು ಕೂಡ, ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಸೇರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಜಾಷ್ಪಕವಿರುವಂತೆ, ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಗಮಿಸಿ ಒಂದೆಡೆ ಕಲೆತು, ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಿನರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮೌಲ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿರುವ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೂಗುತ್ತದೆ. ಅಧವಾ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೀಚಿತ್ಯ ಹೀನತೆಯನ್ನು ಮನುಸುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲೀರುವ ಏಕತೆಯ ಕುರುಹು. ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಡುವಳಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವೈವಿಧ್ಯಿಂದ, ಹೊಸತೊಂದು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ಉದಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವ ಮುನ್ನ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೂರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ

ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗರಲಿಸುವಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕ, ದೈತ್ಯ ಮತ್ತು ದೂರದ್ವಾಷಿ ತೋರದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೊಡಗಬೇಕೆಂದು ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಶೂರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗಮಾಡಿಸಿದ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಹೌದು, ನಾವು ಕೆಲವೇ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಈ ದಶಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಗಣ್ಯರಾದ ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನಾವು, ರಾಜ್ಯಗಳ ಈ ದಶಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಿಗಳ ಹೈಕ್ಕಿ ೨೦ ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಜಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಹದಿನ್ಯೇದು ದಶಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಾವು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯನ್ನು ಜಿಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ, ಈಗಲೇ ನಾನೋಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ವೇದಿಸಬೇಕೆದೆ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ತಲೆಭಾಗಿ ಬಂದುದಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಬಲಾತ್ಮಾರ ಅಥವಾ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವ ಅವಕಾಶವೆ ಒದಗಿಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೀನಿಂದಲೂ ಇದೊಂದು ಸ್ವಪ್ರೇರಿತ ಸಾಂಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ. ಆದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಸ್ತವದ ಅರಿವಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ, ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾಗುವ ಮುನ್ನ ಅರ್ಕೊಂಡ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡುವಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಹನೀಯರು, ನಮಗೆ ಕಿರಿಮಾತು ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ಟೀಕೆಯಿಂದ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ, ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಗೆ ಏನಿದೆ ಕೊರತೆ? ಇಂತಹ ಘನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೊಡಗುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು, ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಡವೇಕೇ? ನಮಗೇನೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲವೇ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ, ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬರು ಬಲಾತ್ಮಾರ ಹೇರುವಂತೆ ಆಡಿದ ವ್ಯಂಗ್ಯೋಕ್ತಿ, ಅವಿವೇಕವೂ ಅಹಿತಕರವೂ ಹೌದು.

ಇನ್ನೋಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಿದೆ; ಆದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೋಕ್ಸೆಯಿಂದಲೂ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಯೋಜನೆಯಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ; ಬೇರಾರಿಗಾದರೂ ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಹಕ್ಕೆಂಬಂತೆ, ನಮಗೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವದು ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾದು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯಾದಿದ್ದು ಉಂಟು. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಮಿಕ್ಕವರ ಪಾಡೇನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡಬಹುದಷ್ಟೇ. ಮುಂದೆ ನಮಗೇ ಏನಾದರೂ ಆದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿರ್ಣಯ ನೋಡುಗರಾಗಿ ನಾವು ನಿಲ್ಲಬಹುದೆ? ಆ ಕಾರಣ, ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಯೋಜನೆ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೇಗೆನೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮಗೂ, ಅದೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೇ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸಿದಾಗ, ಕಾದುನೋಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉಧ್ಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಬೃಹತ್ ಸಭೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಭಾರತದ ಬಹ್ಯಂತವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವೇಹಮಣಿ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ, ವಿನಮ್ಯಾರಾಗಿ, ಭಾರತದ ಮರೋಧಿವೃದ್ಧಿಗೆ

ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳಲೆಂಬುದೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಯಕೆ ಮಾನ್ಯರೆ, ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಗೋವಿಂದ ಮೆನ್ನೂ (ಕೊಚ್ಚಿ) : ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯದ. ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳು, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಂಧಾನದ ಮಾತುಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಭಾಗವಟಿಸಿಸುವುದೆ ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ದೆ ಏನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತುಕೆ ನಡೆಯಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಉಳಿಯುವ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಬಗ್ಗೆಹರಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ೧೦೦ ದಶಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯ ಸಹೋದರಿಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಿಂತ ತಮ್ಮದು ಭಿನ್ನ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ೧೦೦ ದಶಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆಗಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨೨ ವರುಷಗಳಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹಾನಾಯಕರ ಮುಖಿಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯ ಪಾಲು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಬೇರೆತ್ತಲೋ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ, ತೋರಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಉಂಟಾಗಿ ವರುಷಗಳ ಕಾದಾಟದ ಬಳಿಕ, ಈಗ ದೇಶವು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೊಡಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆಸ್ಕೇಪಣೆಗಳು, ಸಂದೇಹಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಬರುವುದು ಜನರಿಂದಲ್ಲ. ಅವರು ಬರುವಾಗ ದಿವಾನರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಧಾನರಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ದೈವದತ್ತ ಹಕ್ಕಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಾಂದರ ನೇರಳಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ವಿಧಾನದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಧೈರ್ಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೈಗೊಂಡಿಸಿ, ಸದನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯೋಡನೆ ಸೇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮತ್ತಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಹೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕೊಚ್ಚಿ ಯಾವ ಸಂದಿಗ್ತಗೂ ಎಡಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೊಚ್ಚಿಯ ಜನತೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸೇರುವ, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕುನಾಯಿತರಾಗುವ ಇರಾದೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೊಚ್ಚಿಯ ಸುದ್ಯೇವ, ಅಲ್ಲಿಯ ದೊರೆಗಳೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ರೇಣುನೇ ಜುಲೈ ಅರಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬರುವ ಹೊದಲೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಮಹಾರಾಜರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

“ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದೇ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸೇರಣೆ. ಸಭೆಗೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಧವಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿ, ಜನತೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲೆಂದು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ

ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ರಾಜ್ಯಪೂರ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿರಲ್ಲಿ, ತನಗೂ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರಲ್ಲಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಂತಹ ಆಮಿಷವೋಡ್ಡುದ ಹಲವಾರು ಆಕಷ್ಣಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಮದ್ದೆಯೂ ಕೊಣ್ಣಿಯ ನಿಲುವು ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿವೇದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮೌನೇ ವಕ್ಕ ಕೇರಳ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ರೀತಿ, ತಮ್ಮ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರು.

“ಈಗ ಭಾರತದ ಇತರರೆಗೂ, ಕೊಣ್ಣಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಏಕೇಕೃತ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆಗಾಗಿ, ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದು ತನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿರುವಾಂಕಾರು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇಂಧಿರಾ ಜೊನ್ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ತನ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಲವು ತೋರಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು, ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಣ್ಣಿಯ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವ ಇಚ್ಛೆ ತಮಗಿರಬಹುದು. ತಾಯ್ಯಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಕೊಣ್ಣಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯವುದೆಂಬುದನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ನನಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಅಳುಕಿಲ್ಲ. ಈ ಕೂಡಲೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಸಭೆಯೋಡನೆ ಅದು ಸೇರಲಿದೆ. ಕೊಣ್ಣಿಯ ಪ್ರಜೆ ತಾನು ಭಾರತೀಯನಾಗಲು ತನಗೆ ಹಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಪ್ರಚೋದಕನಾಗಿ ನಾನೆಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಉಚ್ಚರಿಸಲಾರೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರೂ ಕೈ ಹಳ್ಳಿಲಾರೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ನಾವು ಭಾರತೀಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಹಾನ್ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಗುಹೋಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು. ಅತೀವ ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಭೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಸರ್ ಟಿ. ವಿಜಯ ರಾಘವಾಚಾರಿ : ಮಾನ್ಯರೆ, ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಿರುವುದು, ಸಂತೋಷವೇನಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬರುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹಲಿ ಬಲುದೂರ ಎಂಬ ಮಾತು. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂಬುದರ ಅರಿವಾಗಿರಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ, ದೇಹಲಿ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಎನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಬಲು ದೂರ ಎನಿಸಿತ್ತು. ನಾನಿಲ್ಲಿರುವುದು ಸಂತಸದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಿನ. ಇಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಭೂಮಿಸದವನ ಹೃದಯ ಸಿಮಾನ್ಯದ ಶೀತ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಚುಮುಗುಟ್ಟು ತಣ್ಣಿನೆಯ ಎದೆ ಇರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಪಡುದಿಸೆಯತ್ತ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾರುವ ವಿಮಾನಗಳ ತಳದಲ್ಲಿರುವ ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ್ ನ ಬಂಡಗಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ ಕರಗದ ಕಾಣಿದ ಕರಿಣ ಹೃದಯವಿರಬೇಕು. ಈ ಸಭೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಕಾಲದ ಕಿರುಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬಲು ಆಳಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನೆನಪನ್ನುಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು, ವಿಭಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದವರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ನನಗಿಸುತ್ತೇ, ನಾವು ಭಾರತದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಡೀ ಭಾರತದ ಸದಸ್ಯರಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಯಾಲಿರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿಯಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಸಂಕುಚಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಣೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏಕೈಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಿಂದ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತೇವೆ. ಇದು ಅವಿಲ ಭಾರತ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಚಾರ ವೇದಿಕೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದೀರ್ಘ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೈವಿರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು, ಪೌತ್ರ, ಪ್ರಪಾತರೂ, ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೋಡಿ – “ನಮ್ಮ ಒತ್ತು, ಹಿತಾಮಹ, ಪ್ರತಿಶಾಮಹರು ಇಂಳಿನೇ ಇಸವಿ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಚಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನ, ಕಾಲದ ನಿಕಷಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಯೂ ನಿತ್ಯನೂತನವಾಗಿ ನಳಗಳಿಂದ ಎಂದು ಸಂಭೂಮಿಸಬೇಕು. ‘ಧನ್ಯರಿವರು, ಇವರ ಮಹತ್ವಾರ್ಥ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ’ ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ಸಂತಸದಿಂದ ಉದ್ದರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಕುಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿವಂತಿಲ್ಲ. ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಮುಚ್ಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸುಮತ್ರರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಬೇಕೇ ವಿನಾ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವು ಎಂಬ ಕುಶಾಶಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ಬೇಡ.

ಸನಾತ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮ್ಮ ಸಲ್ಲಾಳುಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಮಿ. ಚ್ಯಾನಾರಾಯಣ ವ್ಯಾಸ : (ಚೋಧ್ರೋಪುರ್) *[ಸನಾತ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ, ಅವರದೇ ಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಆಹ್ವಾನಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.]

ಇಂಖಿರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮಗೆ ಒಂದು ವರ್ಚಸ್ವ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತು ಎಂಬುದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವರುಷ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ “ರಾಜರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳು” ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ನಂತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮರತೇ ಹೋಯಿತು, ಇಲ್ಲವೆ ನಿರ್ಬಳೆಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಇಂಖಿರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಉಲ್ಲೇಖವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ ಸ್ವಾಫರ್ಡ್ ಟ್ರೈಪ್ಲ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ನಮ್ಮ ನೆನಪೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲೆತು ವಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದುವು. ರಾಜರು ಮತ್ತವರ ಸಹವರ್ತಿಗಳು. ತಮ್ಮೊಡನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಗ್ಗಾಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನನಿಸಿದ ಹೊರತು ಈ ಸಮಾಗಮ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಸ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸಂತಸ ತಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ನಾವು ಅದಿಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹೇ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಳುವರಸರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಬೆರೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯು, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿವಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ವರ್ತಮಾನದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಿಮ್ಮವರೊಡನೆ ಸಾರಕ್ಷ್ಯ ಸಂಭೇದ್ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲೆತೆರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷದಾಯಕ. ನಾವು ಸ್ವಂತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಭಾರತದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. [ಕೆಲವು ಹೊರಗಳ ಮಂದಿ ನಮ್ಮೀರ್ವರ ನಡುವೆ ಕಂಡಕ ನಿರ್ಮಾಣಿಸ್ಥರೂ ಸಹಿತ] ಆದರೆ ಈ ಕೃತಕ ಭಿತ್ತಿಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಭಾರತ ಏಕಮೇಧವಾದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರಾರ್ಥಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ ಮತ್ತೆ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.]*

ರಾಜಾಲಾಲ್ ಶಿವಬಹಾದೂರ್ : [ರೇವಾ] ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಸೌಜನ್ಯಮೂರ್ಚಕವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ/ ಕೇಂದ್ರಿಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ [Central India] ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೊಂದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೇವಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮುಂದಾಳತ್ತ ವಹಿಸದೆ ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿವೇ ಇಲ್ಲದಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಸರ್,

ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ನನ್ನ ಮಿಶ್ರ ಮತ್ತು ನೇರೆರಾಜ್ಯಗಳ ಮಿಶ್ರ. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸದನವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಸೇರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ತಾಯಾಡಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಡಿಸಿದುವಲ್ಲಿ ರೇವಾ ಹಿಂದುಳಿಯಲಾರದು.

ಮಾನ್ಯರೆ, ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಶುಭ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆ ಸಂದೇಶ :–

ಸನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಕೊಡಗು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರ್ಣಯವೊಂದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ಮಾಂಕನಾರ್, ನನಗೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

“ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೂಂದು ಸರ್ವಸಮೃತವಾದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿಯೂ ಘಲಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪೂರ್ವಕ ಶುಭಾಶಯಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನವದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತೆ ಕರ್ಮಾಂಕನಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.”

ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ

ಸನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮುಂದಿನದು ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೇಹರು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೇಹರು : [ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ] ಮಾನ್ಯರೆ, ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

“ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಂತೆ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.”

“ಈಗಾಗಲೆ ಆಯ್ದುಗೂಂಡಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಭೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಕೊಡಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ, ಸರ್ವಸಮೃತ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾನುಸಾರ ಕ್ರಮಕ್ರಿಗೊಳ್ಳಲಿಪುದಂಬ ಭರವಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಈಗಾಗಲೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಓದಲು, ಸದನದ ವೇಳೆಯನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದು, ಈ ಸದನ ನೇಮಿಸಿದ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸದನಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಜಯವಾಗುವುದು ಸುಲಭ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದೆಂದರೆ, ಈ ಸದನವಾಗಲಿ, ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುವವರಾದರೆ, ಅದರ (ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ) ಪದಶಃ ವರದಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ: ಜನರನ್ನು ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ನಾವು ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಬಚ್ಚೆಯನ್ನು ವಿಷಯವೇನೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸದನದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಬಚ್ಚೆಸಲು ನಮಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಪ್ರಭುಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂಡನೆ, ನಾವು ನಡೆಸಿದ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾತುಕತೆಯ ಪದಶಃ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಬಯಸುವರಾದರೆ, ಅದು ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅದು ತೀರಾ ದೊಡ್ಡ ವರದಿ. ನಾವು

ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ ವಾಡಿಸುವುದೂ ಅಚ್ಚು ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿದುವಂತಹುದೇನಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ದಾವಿಲೆಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಇರುವಂತಹುದಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಆಕರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕಗೊಂಡುದರ ಉದ್ದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದುದೆಂಬುದು ಸಮಿತಿಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು-ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಮೀರದಂತೆ ಗೂತ್ತು ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಮೇಶಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ವಿಧಾನ, ಇವು ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು. ಅಂತಹೇ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತಾರ್ಮಲಿಪಿಯನ್ನು ಅಯ್ಯೆಗೊಂಡ, ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲಾಯಿತು. ಪ್ರಭುಗಳ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಂಗೇಕರಿಸಿದ ಹಲವಾರು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಎದುರುಗೊಂಡುವು. ನಮಗೆ ಬೇರಾವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ನಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರ, ಇವೆರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಈಗ ರಚನೆಯಾಗಿರುವಂಥ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಇರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದೇ ಸಂದೇಹಾಸ್ತದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಆತುರ ನಮಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆತುರ ಎಷ್ಟುತ್ತೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವರೂಡನೆ ಮಾತ್ರಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಿದೆವು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದೆವು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ನಾಪಣಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮ ವತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ವಿಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ, ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದಷ್ಟೆ ಅವರೂಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಜಾರಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದುದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಹೇಳಿದ್ದ ತಪ್ಪಂದು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿರಲೂ ಬಹುದಿತ್ತು. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಿರ್ಣಯದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಆಗ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನಾಳುವ ಪ್ರಭುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನದೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಧ್ದರೂ, ಅವು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ನಿಲುವಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ತರಲಾರವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವೀಪಡಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೂ ಬಾಧಕವಾಗಲಾರಿಸಬಹುದನ್ನೂ ಖಚಿತಪಡಿಸಿದ್ದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೊರಾಜ್ಯವಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ. ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ತನ್ನ ದೊರೆಯ ಆಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿತವಿಲ್ಲ. ಪರಂತು, ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೃಹತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಅಡಕವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಶಾಡ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಲು ನನಗೆ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೇ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಯಾವುವು? ವೆಂದಲನೆಯದು ಒಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ಎಂದರೆ ಮೇ ರೈರ (ರೆಂಡ್) ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್‌ರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬುದು; ನಾವದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದರಂತೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಮುಂದೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಹುದೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವ್ಯೇವಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಏನೆಂಧ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯದು. ಏನೇ ಆಗಲೀ ನಾವು ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಫ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯತತ್ವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯಿತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟಕಗಳು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಇವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಆಲೋಚನಾ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬರತಕ್ಕವು. ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆವು. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಾಗುವುವು ಮತ್ತು ಯಾವುವು ಸಂಬಂಧ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಿಯಿಂದ ಸದನ ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಷಯ, ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಳಗೆ ಬಾರದವು ಎಲ್ಲವೂ, ಘಟಕಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವು.

ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಸಂಖಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಸೇರುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಬಿಡುವುದಾಗಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಮಿ. ಘಣೆಕೂರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಆಸ್ವದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಒಲಾತ್ಯಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆತ್ತವಾದ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ವದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಘಟನಾವಳಿಯ ಒತ್ತಡ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಡೆಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂತ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಂದು ಘಟಕಗಳು ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳು ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ, ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾರು ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದೋ, ಅವರು ಆ ಹೊಣೆ ಹೊರಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಕೂಡ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಒಮ್ಮೆ, ಒಂದು ಘಟಕ, ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಾಗ ಇತರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಹಿಂದೆಯೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಎರಡರ ನಡುವಳಿ ಕಂಡಕ ಬಿರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಒತ್ತಡ ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಇಲ್ಲವೆ ಬಾರದಿರುವ ವಿಷಯ. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಹೀಗಾಗೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇ. ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನೇ ಒಳತಾಗಿರಲಿ, ವರ್ತಮಾನದ ಜಾಗತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಳ್ವಿಕೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ಮುಂದುವರೆಯುವುದೋ ಕಾಣೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತ. ಈ ಸಭೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಗಳಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಮುಖ್ಯ. ಅದು ಏನು ಮಾಡಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೀಗಾಗಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವಂತೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂತರಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಲೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ತನ್ನ ಬೇಕು ಬೇಳಗಳನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚಾಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯ, ಮೂಲಭಾತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆಯ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರತಕ್ಕವು. ಆದುದರಿಂದ ಉಭಯತ್ವ

ನಡೆದ ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ನಡುವೆ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಷಯ ತಲೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಚರ್ಚೆಸಲಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಕೊನೆಯಾಗಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಧೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ನಿರ್ಣಯ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಇದು, ನಿಲುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾದ ಕೆಲ ಶಬ್ದಗಳು ತಂದ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಬದಲಾವನೆ ಕುರಿತ ಉಲ್ಲೇಖ ಜಿಜಾಸ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಏತರ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲಂಬುದನ್ನು ಸಭೆ ನೆನಿಸಿನಲ್ಲಿರಿಂದ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಏತರ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲಂಬುದನ್ನು ಸಭೆ ನೆನಿಸಿನಲ್ಲಿರಿಂದ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒದಗಿಯೇ ತೀರುವುದರಿಂದ, ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವವು ಉಪಬಂಧಗಳಷ್ಟೆ; ಅವು ಅಂತಹ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಟಿಕಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದವು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಭಿನ್ನ ಫಟಕಗಳಾಗಿರುವಂಥವು. ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಫಟಕಗಳು, ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಗಾತ್ರದ ಭಾಗಗಳು, ಅಂಶಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದ ಫಟಕಗಳ ರಚನೆಗೆ, ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಭಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಹಾಗೂ ಮುಂದೂ ಸಹ ಪ್ರತೀಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆಗಳು ಆಗಾಗಲೇ ಮೊಳೆತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ನಾವು ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯೇ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಉದಾ:-ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ, ನಿರ್ಣಯ ಧೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತಂತ್ರಾ ಖಚಿತ. ಯಾವುದೇ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತದ, ಎಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಮೃತಿಯಿಂದಲೇ ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಏಚಿತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಭುಗಳ ಪಕ್ಷದ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಹಲವಾರು ಜಿಜಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿದು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆವು.

ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ನಮಗೆ ಹೊದಲು ಪ್ರಸ್ತುತವಾದುದೆಂದರೆ, ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಎರಡು ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಪರಾಮರ್ಶಗೆ ಬಿಟ್ಟೇವು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಸಚಿವಾಲಯ; ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಭುಗಳ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ. ಅದೊಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೩೦ಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎರಡೂ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದೆವು. ಅದೇ ದಿನ ಅವೆರಡೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿದುವು. ಮತ್ತೆ ಸಂಜೆ ಈ ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವಸಮೃತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದುವು. ಅದೊಂದು ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ಫಟನೆ. ನಿಜ; ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಂತೆ, ಒಟ್ಟು ೬೩ ಸ್ಥಾನಗಳು. ದುರದ್ವಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಸ್ಥಾನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದುದು. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವಂತಹುದು. ಆದರೂ ಇವೆರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಲ್ಲತವು. ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಿಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ನರವಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒದಗಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಎರಡೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಭಯಸಮೃತ ಪರಿಹಾರಪೂರ್ವಾದನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಎದ್ದು ಕಾಣಬಂತಹ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಲು ತೊಡಗಿದರೆ, ಪರಿಹಾರಗಳು ತಂತಾಪೇ ನಮೃತ ಧಾವಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಸಮೃತ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರೆತಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಎದ್ದಿದ್ದವು.

ಅಲ್ಲದ್ದೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಓಂಕಾರ ಕೇಳಿ ಬಂದುವು. ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೇವು. ಈ ಉಪಸಮಿತಿ, ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಜಂಟಿ ಸಮಿತಿ. ಈ ಸಮಿತಿ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಮೂಹ ವರ್ಗೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ, ಕೆಲವೇಂದು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದರಘರ. ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗುಂಪುಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಾಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೈಯಿಕ್ಸ್‌ಕವಾಗಿ ಅವರು ಬರದಂತೆ ತಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಚ್ಚ (ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯ) ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಸೇರಲು ಕಾತರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದ ನನಗೆ ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೆ ಶೀಳಿದು ಬಂತು. ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಕರಿಯಾವರ್ತ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇಡೀ ಗುಂಪು ನಿರ್ದಾರಿಸಿದ ಹೊರತು ಕಚ್ಚ, ಸಭೆಗೆ ಸೇರುವುದೋ ಬೇಡವೋ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೇರಬೇಕೋ ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಪಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ಶಿಳಪುರ್ವನೆಂದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಹಿಡಿತಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಹೂಡಲೇ ಏಕ್ಕಂತೆ ಗುಂಪುಗಳು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇವು. ಹೂಡಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಅದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶುಭ ಸೂಚನೆಯಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ. ಭಾರತದ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವಿಲ್ಲಿ, ಸಭೆ ಸೇರುವವರು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ನಾವು ಕ್ಷೇಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಕ್ಷೇಪೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದ ಕಟ್ಟೋಣಕ್ಕೆ ನಿಂತವರು. ನಮ್ಮ ಭವ್ಯಸೌಧ ಭದ್ರಭಿನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂಬ ಖಾತರಿ ನಮಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಮೇಲು ಮಾಡುವ ದುಷ್ಪತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಂಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಗಾಂಗಾಗ್ಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದೊಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ; ಇದು ಅಪರಿಹಾರ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನೇಶದಲ್ಲಿ, ಮೂರಾಗ್ರಹ, ಭಾವಾವೇಶ, ಎಲ್ಲವೂ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮೇಲ್ಲಿರ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನದ ತೊಂದರೆಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಅವು ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಸುಕುಗೊಳಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳಿದಾರದು. ಇಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯ ಇವತ್ತಿಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ನಾಳಿಗಾಗಲಿ ಉಳಿಯಲೆಂದಲ್ಲ. ಚಿರಕಾಲ ಉಳಿಯುವ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಸಭೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮನರುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆದೇಶ ನಮ್ಮ ಮೂರಾಗ್ರಹ ಇವು ಯಾವುವು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ನೈಜ, ಅಂತಿಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವು ಕೇವಲ ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ತಲೆದೋರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಇಷ್ಟವ್ಯಾದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತೊಂದರೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ನಾವು ಮನ್ಯಾಡೆಯಲೇಬೇಕು; ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೂ ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಇದು ಸಕಾಲ ನಾವು

ವಾಸ್ತವವಾದಿಗಳಾಗಿರೇಕು. ವಾಸ್ತವವಾದವನ್ನು ಆದರ್ಶವಾದವನ್ನೂ ಹೊತ್ತು, ಈ ಕರ್ತವ್ಯದತ್ತ ನಮ್ಮ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ಮುಖ್ಯಮಾಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದೊಡನೆ. ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರು ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸದನ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅಂತಹ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಸಂರಚನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಲಾಗದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು, ಅವಿಲ ಭಾರತ ಸಂರಚನೆಯ (All India Structure) ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ; ಭಾರತದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಧ್ಯಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಬೇರೆದಿಸಲಾಗದು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಆತಂಕದೊಡನೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯೇಯಕೆ ಮತ್ತಿತರ ಶಕ್ತಿ ಹಣೆದುಕೊಂಡು, ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಇಡೀ ಮಾತುಕತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಲ್ಲಿಡಬೇಕಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ನಾವಲ್ಲಿ ಹೋದದ್ದು ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಲ್ಪವೆಂಬುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಂತಲೂ ಏಗಿಲಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಾವೇರಿಸುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಾರದು; ಅವರು ಸಂದೇಹಗ್ನಸ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣಾದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಲೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಘಳತಾಂತ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ಆಶ್ವಸನೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾ ಮೂರಕ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಭರವಸೆಯಾದರೂ ಇನು? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವಂದಲ್ಲದೆ, ಬೇರಾವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಾಗಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೋವ ಪ್ರಜೆಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲುದು. ಆ ಭರವಸೆಯೂ, ನಂತರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕವನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವಂತಹುದು. ಜನರು, ಒಗ್ಗೂಡಿ ಯಜುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಸಶಕ್ತರಾಗಿ, ವಿವೇಕಿಗಳಾಗಿರಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂರಚನೆ ಭಿದ್ರಗೊಳಿಬಹುದು. ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲಾಗದು.

ಇಪ್ಪು ವರುಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ಆಶ್ವಸನೆ ಹೊತ್ತು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ? ನಮ್ಮ ಕೆಲವೋಂದು ಕನಸುಗಳು ನನಸಾಗುವ ದಿನಗಳಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಅವು ಕೈಗೂಡಬಹುದು. ಅದು ನಾವು ಬಯಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಅವು ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ದೃಢವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಾವು ಇಪ್ಪು ಕಾಲ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಖಾತರಿ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಬಂದಿಪ್ಪು ಖಾತರಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಕೊಟಲೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀರು. ಅದು ಯಧೇಚ್ಚವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಇದೇ ನಮಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಭರವಸೆಯೇನೋ ಇರಲಿ, ಎದುರಿಸೋಣ. ಈ ಸದನ, ಅಂತಹೇ ಭಾರತದ ಜನತೆ, ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಖಾತರಿ ನೀಡಲು ನಾವು ಯಾರು? ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೋಬ್ಬಿ ಭಾರತೀಯನನ್ನೂ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ಕಾಣುವೆವು ಎಂಬುದು ಆತನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನೂ ಆತ ತಿಳಿದಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಭವೋಪೇತ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟ ಲೆಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಬಾರದು; ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವಂದೆ ಗಣನೀಯ. ಅದು ಮುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪೂರ್ವಂದರಲ್ಲಿ ಆತ ಪಡೆಯುವ ಕಿರೀಟ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಲಿಲುತ್ತಗಳಿಗಿಂತ ಏಗಿಲಾಗಿ, ಆತ ಆಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅರಸನೇ ಆಗಿರಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಸನ್ನಾನಕ್ಕೆ ಭಾಜನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಗುರಿ ತಲುಪಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇನೆ. ಮಿಕ್ಕವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಲಾರೆವು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ

ಆಶ್ವಸನೆ ಕೆಡೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಿಕ್ಕಪರು ಯಾರು ಬರಲಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ. ಬಾರದಿಧವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದೂ ಬೇಡ. ಅದರ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರ ಮತ್ತು ಬಾರದವರ ನಡುವೆ ಕಂಡಕ ಹಿರಿದಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಡಿ ಜಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದುರ್ದೃಷ್ಟಕರೆ. ಅದರೆ ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ; ಅವರ ದಾರಿ ಬೇರೆಯಾದರೂ, ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಿನ್ನ ದಾರಿಗಳೂ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಸಂಗಮಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಷ್ಟು ಕೀಪುವಾಗಿ ಕೂಡುತ್ತವೆ. ತಡವಾಗಿಸಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಮಾರವಿಲ್ಲ. ಬರಲು ಬಯಸುವವರು ಬಂದಾರು; ಬರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಬರಲಾರು. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ಬಾರದವರ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಸನ್ನಾನ್ಯ ಗೋಪಿಂದ ಮೆನನ್ ಅವರು ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ನೆನಿಸಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿಷ್ಟು ಆಶಾಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ, ಒಂದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದಲೂ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು. ಇತರರು ಅವರನ್ನು, ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಬರಲಿಚ್ಚಿಸುವವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿಗಳು ತಡೆಗೋಡಿಗಳು ಇಡಲಿಟ್ಟವೇ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮುಂದೆ ಉದ್ಘಾವಿಸಲಾರವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬರುವ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಪಡೆದಾವು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಳಿಡಿ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೂಡಣುತ್ತೇವೆ.

ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಂತೆ, ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೆಲಪ್ಪಾಂದು ವಾದಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಶುಷ್ಕ ಆಶ್ವಸನೆಗಳು, ರಂಗುರಂಗಿನ ಪದಗಳು, ಮಾತುಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಜನರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಪ್ಪು ಸಾಕಲ್ಲವೇ? ಸಾಲದಿಧರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅದೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಸಾಲದಿಧರೆ ನಾವು ಆಡಿರುಪುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆ ಪದಶಃ ಪರದಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ಆದುವುದೇನಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಮರ್ಥಸುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗ, ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ; ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವೂಂದಿತ್ತು ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸಿದ್ದು. ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ವರದಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನು, ಇದರ ಅನುಸಮರ್ಥನೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭಾಂಗಣದೊಳಗೇ ಕಾಲಿಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಬಳಿಯೋ, ಇನ್ನಲ್ಲಿಯೋ, ಅನುಸಮರ್ಥನೆಗೋ ಬೇರೆ ಏತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೋ, ಕಾಯತ್ತ ಹುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಗೌರವಯುತವಾದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಬರಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಾದಿಯೂ ಸುಗಮವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತಿತರ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಇರಾದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಏಳಂಬ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಮೊದಲ ಜಂಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾವು ಕರೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೂಡುವಂತೆ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವು. ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚುಗೂ ನಮ್ಮೀಂದ ಆಶ್ವಸನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದು ಏಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆದ್ದು ಈ ರೀತಿ - ಪ್ರತಿಯೋಂದಕ್ಕೂ ಅನುಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಕಾಯದಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು; ಅದರಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಹಲಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಒಬ್ಬವರೆಂದು ನೆಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗೆ ಅನುಸಮರ್ಥನೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವರದಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಸಮ್ಮತಿ ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಒಮ್ಮೆವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿಲುವಳಿ ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಯ್ಯೆಗೂ ಅದರ ರೀತಿನೀತಿಗೂ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೋಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದುವೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಭಾಗಶಃ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂಪನೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಗೊಳ್ಳಲೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೂಡ, ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ವರೂಪ ತರಲೋಸುಗ ತಾವೂ ಭಾಗಿಯಾಗಲೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಬಯಕೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ. ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗನುಗೂಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು. ಕೆಲವೇಡೆ, ಜನತೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದುದು ವಿಹಿತ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಜನತೆ ಆರಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವೆಡೆ ತೇಕಡ ಇಂಂಜಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಜುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇತರೆಡೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಆಲಿಸಲ್ಪಡಿಸಿರು ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದಂದು ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅನುಪಾತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇವು. ಆದರೆ ಈ ಅನುಪಾತ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಇದೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಂತು. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಸಮೂತಪ್ಪವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಫಲಿತಾಂಶ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸದನದ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿರ್ಣಯ ಹೇಗೆದೆ.

“ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ, ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.”

“ಶಾಂತಿಗಳೇ ಅಯ್ಯೆಗೊಂಡಿರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಭೆ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಯ್ಯೆ ಮಾಡದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡಲೇ ಅಂಗೀಕೃತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಾನುಸಾರ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಯೆ ಮಾಡುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿದೆ.”

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ, ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸನಾಥ ಕಟ್ಟಿ ಅವರು ವೇದಿಕೆಯತ್ತ ನಡೆದರು)

ಮಿ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ (ಬಂಗಾಳ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯ ಅಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜುನಾಯಿತರು, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಮಂದಿ ಆಯ್ಯೆಗೊಂಡವರು?

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಮಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವರು. ಈ ನಡುವೆ ಡಾ. ಕೈಲಾಸನಾಥ ಕಟ್ಟಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವರು.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಡಾ. ಕೈಲಾಸನಾಥ ಕಟ್ಟಿ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ) : ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಕೆಲನಿಮಿಷಗಳು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದೇ ಕಾರಣ. ಮಹ್ಯ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಪೂರ್ವದರೇಡನೆ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ದತ್ತಕದಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಸಾಫಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ನೂರಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಅವುಗಳ ಜನಾಗಂದರ್ಷ ಮರಾಠನ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು, ಇತ್ತೀಚಿನವು. ಅವಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಒಂದಪ್ಪು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಒಂದಿಷ್ಟು ನೈತಿಕ ಸದ್ವ್ಯಾಸನೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು, ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು ಏಷಿತ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ನಮಗೊಂದು ಪಾತ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹುದೊಂದು ಒಕ್ಕೂಟ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅಂತಹಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಆ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸ, ಪ್ಲಾಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಏನೇ ಮಾಡಲಿ, ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ಮುಂದಿನ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೀರುವ ಫಟನೆಗಳು ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಏಕೀಕೃತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತರುವಂತೆ ಜನರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏಳ್ಳಿಟ್ಟು ಸಂಶಯಿಸ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಎಲ್ಲ ಅರಸರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಗೇತ್ತೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಲವನ್ನು ನೇಚ್ಚಿದಿರಲಿ.

ಬ್ರಹ್ಮೇಯನ್ನು ಬಿಡಲಿ. ಬದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ, ಒಳಿತನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಘನತೆ, ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಉಳಿವು. ನಂಬಿದರೆ ಉಳಿದಾರು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಾಮಾವಶೇಷವಾದಾವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಜಿತಿಗಾಗಿ, ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗಾಗಲಿ ಖೇದವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟ ಹೇಳಿ, ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಸದನದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಕ್ಕಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ಕರೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನೋಟೀಸನ್ನು ಯಾವಾಗ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮಿ ಲಾಂಗಿರ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೆಳೆದ ರಾತ್ರಿಯಷ್ಟೇ ತಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದುದಾಗಿ ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪ. ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ ನೀಡಲು ಕಾಲ ಮೀರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿರ್ಣಯ ಹೀಗಿದೆ:

“ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ನಿರ್ಣಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ದಾಖಲಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತದೆ.”

“ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ದುಗೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ಸಭೆ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಯ್ದು ಮಾಡದ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡಲೇ ಅಂಗೀಕೃತ ಪ್ರತೀಯಾನಸಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿದೆ.”

ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು.

ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಲಾಹಿರಿ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಯ್ದುಗೊಂಡ ಹದಿನಾರು ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬವರು ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತರು. ಮತ್ತು ಇ ಮಂದಿ ಚುನಾಯಿತರು.

ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಕೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ದುರ್ಗಾಬಾಯಿ (ಮುದರಾಸು : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೆ, ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಇಂದಿನ ಸಮಾರೇಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಅತೀವ ಸಂತನ ತರುತ್ತಿದೆಯಂದು ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲಿತ್ವವೇ. ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ೪೦ನೇ ನಿಯಮದ ಇನ್ನೇ ಉಪನಿಯಮದ ಅನುಸಾರ ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಈವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಏಕೈಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮತದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅನುಮತಾಧಾರಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿದ್ದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲು ಈ ಸಭೆ ಕ್ರಮ ಕೃಗೊಳಿಸಿದೆ.”

ಮಾನ್ಯರೆ, ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ೪೦ನೇ ನಿಯಮದ ಇನ್ನೇ ಉಪನಿಯಮ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಶದವಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಭೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವಂತೆ ಈ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬಹುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಮಂದಿ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆಯ್ದುಗೊಳಿಬೇಕು.

೪೦ನೇ ನಿಯಮದ ಉಪನಿಯಮದಡಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ:-

“ಸಭೆಯ ಅವಧಿಗಾಗಿ ೧೦೦ ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕು (ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲದೆ) ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಏಕೈಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮತದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತಾಧಾರಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿದ್ದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸಭೆ, ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು.”

ಮಾನ್ಯರೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ನಿಯಮಗಳನುಸಾರ ಜನವರಿ ೨೦೧೦ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಸಮಿತಿಯು ಇವರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೇ ಉಪನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆಯ್ದುಗೊಂಡವರು. ಈಗ ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ, ಮಿಕ್ಕ ಇ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕುರೂ ಈಗಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಸಂತಸಪಡುತ್ತಿದ್ದವೇನೋ. ಆದರೆ, ಈಗ ಇಬ್ಬರ ಆಯ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದೆವೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದು ಇನ್ನಿಬಿರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿತು. ಆ ದಿನ, ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮೊಡಗುತ್ತದೆ. ಹೃದರಾಬಾದ್, ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಖಿಚಿತ ನಿರ್ಧಾರ ಕೃಗೊಂಡು ನಮ್ಮೊಡಗೂಡಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆ ನಂಬಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ನಿರಾಶೆ ತಂದಿತು; ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಂದರೆಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಬರೋಡ, ಬಿಕಾನೀರ್, ರೇವಾ, ಗ್ರಾಲೀಯರ್, ಕೊಳ್ಳಿ, ಉದಯಪುರ್, ಜೋಡ್‌ಪುರ ಮತ್ತಿತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಆದರ್ಶವನ್ನು

ಪಾಲಿಸಿ. ಈ ಮಹಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೊಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಲು, ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಕೃಜೋಜಿಸುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತ. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಹಾದಿಕ ಸುಸ್ವಾಗತ. ಅವರು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಈ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿರ್ಬಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ (೪೦)ನೇ ನಿಯಮದ ಇನ್ನೇ ಉಪನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಏಕೈಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮತದ ನಿಧಾನದಿಂದ ಅನುಪಾತಾಧಾರಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ, ಚಾಲನೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಈವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲು ಕ್ರಮಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಬಾಯಿಸಿದೆ.”

ಮಾನ್ಯ ಎಬ್.ವಿ. ಕಾಮರ್ (ಸಿ.ಬಿ. ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್) : ಮಾನ್ಯರೆ, ೪೦ನೇ ನಿಯಮದ ಇನ್ನೇ ಉಪನಿಯಮಾನುಸಾರ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂದು ಕೇವಲ ೧೬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ೧೬ರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಿತರಾದ ಆವು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಹಿತರಾದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ, ಇಂದು ಕೇವಲ ೧೬ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತುಂಬಿ ಮಿಕ್ಕ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಂತರ ತುಂಬಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇಂದು ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೬ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮತ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರ್ಲಾಲ್ ನೆಹರು : ಮಾನ್ಯರೆ, ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿ ದಿನದಿನವೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಪಸ್ಥಿತರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ. ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿ ಅತ್ಯನ್ನಿತ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಮೇಲೆ ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ಬಾರದಿರುವರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾರ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು, ಅವರಿಗೆ ಘಾಸಿಯಾಗುವುದೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಂದಿರುವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಎಬ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ : ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರ್ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾನೀಗ ನಿರ್ಬಾಯವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ನಿರ್ಬಾಯ ಅಂಗಿಕೃತವಾಯಿತು.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಫಂಚೆಯವರೆಗೆ ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ. ೪ ರಿಂದ ೫ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ೨೪ ನಂಬಿನ ಹೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಳಿತರ ಜನವರಿ ೨೫ನೇ ದಿನಾಂಕ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ನಿಲುವಳಿಯಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವುದು ಸಮಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಮಾನ್ಯ ಎಚ್.ವಿ.ಕಾಮತ್ : ಸರ್, ಇದು ಕೇವಲ ವರದಿಯ ಮಂಡಣಿಯ ಅಭಿವಾ ನಿಲುವಳಿಯೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಸ್ಯರು, ಕಾದು ನೋಟಿದರೆ, ಅದೇನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯತ್ತದೆ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸರ್ : ಎನ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಮದ್ರಾಸು : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೆ, ನನ್ನದೇನಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ನೇರ ಭಾಷಣ ಇಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯು ನೇಮಕಗೊಂಡದ್ದು ೨೫ನೇ ದಿನಾಂಕ ಜನವರಿಯಂದು; ಮೇ ೧ ಇತರ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿರುವ, ಒಳಾಂಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಸಮಿತಿಯ ಹೊಣೆ. ಸಮಿತಿಯು ಹನ್ನೆರಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕಾಯೋರ್ನನ್ನುವಿವಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮನಿದೇರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಮುಸ್ಲಿಂಗ್ ಸಭೆಗೆ ಬರುವಂತಾದರೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿದುವುದು. ನಂತರ ನಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ಮುಖೇನ ತಂಬುವುದು. ಮಿಕ್ಕವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿದುವುದು. ಈಗಿರುವಂತೆ, ಮುಸ್ಲಿಂಗ್ ಇದುವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗಷ್ಟೆ ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರಲು, ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರ ಅಧಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ನಂತರದ ಘಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೂ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಈರ್ವರ ಸಹಕಾರ ದೋರೆಂದೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ವರದಿ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ನೀರಸ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಮೂರ್ಯಸ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಆಗಲೆ ಹೇಳಿದೆನಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮತರು ಬಯಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಯಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರತಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ವರದಿಯ ವಾಚನದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಮತರು ಸೂಚಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ತೆರನಾದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವಾಗ ಅದರೊಳಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಂದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಕಾಯ್ದೆಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವವರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಳ್‌ಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂಟು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಒಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅದರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೊದಲು, ಅದರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಯೋಜನಾನುಸಾರ ಸಮಿತಿ ಕಾಯ್ದೆನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಆಯೋಜನೆಗೆ ಕೆಲ ಅಪರೂಪದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಆ ಅಪರೂಪದ ಲಕ್ಷಣ

ಬಂದಿರುವುದು ಮುಸ್ಲಿಂಗ್‌ಗ್ ಪಕ್ಕ ಒಂದುವೇಳೆ, ಸಭೆಗೆ ಸೇರಲಿಜ್ಜಿಸುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ತೈಪಿಪಡಿಸುವ ಆಸೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮುಸ್ಲಿಂಗ್‌ನ ಸೇರ್ವಿಟೆಸ್‌ಯನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟು ತಳ್ಳಿ ಸಾಕಿಲ್. ಅವರಿನ್ನೂ, ಸೇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. (ಆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಸಹ) ಆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಏನಾದರೂ, ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಒಕ್ಕೊಟಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು (ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂಗ್‌ನ ಸಂಪರ್ಕ ಸಹಕಾರದೊಂದನೆ) ಚರ್ಚೆಸುವುದು ಜೀಕೆತ್ತಪೂರ್ವ ವೇನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬರುವರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಮುಂದಿನ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೆ ವಿಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದುಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ.

ನಂತರ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರಬೇಕಿದೆ. ಬರದಿರಲು ಕಾರಣ, ತಮ್ಮ ಆಯ್ದಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವರು ಒಳಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವಂತಹ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪೂರ್ವಿನಿಧ್ಯವಿರುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಾದ. ಆ ಸಂವಾದಗಳ ಫಲಶುತ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಈಗ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಿಂಶಃ, ಅವು ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರುತ್ತವೆ. ನಿರ್ಧಾರದ ಸ್ವರೂಪ, ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಲ್ಲಿರ ಸಹಮತವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಿರ್ಧಾರ ಯಾವ ರೂಪವನ್ನಾದರೂ ತಾಳಬಹುದೆಂಬ ಭಿತ್ತಿ ಇದೆ. ಅದೇನಾದರೂ ಭಾರತವನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭజಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗುವ, ಸಭೆಯ ಮಹತ್ವಾಯಿದ ಮೇಲೆ, ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿನಿಟಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗದೆ ಈ ಸಭೆ ದಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳಬೇಕಂಬುದನ್ನು, ಈಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು, ಸಭೆಯ ಹೊರಳು ದಾರಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಳಾಂಶಗಳು. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಫಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರದ ಚಲಾವಣೆ ವಿಷಯಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಫಟಕಗಳ ನಡುವಳಿ ಸಂಬಂಧ, ಇವೆಲ್ಲವೂ, ಹೊಸಬಗೆಯ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ವಿಷಯಗಳು. ನಾನು ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ, ಇಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದನೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವು ಕೇಂದ್ರ ಸಂವಿಧಾನದ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಮೂರು ಸಮಿತಿ, ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಕಾರ್ಯಕ್ರೇತ್ತಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವ ಮುನ್ಸು, ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಅವರ ಕೈಸೇರಿರಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಈ ಅಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ ಮುಂದೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ; ಅಧಾರತ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಕುರಿತ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವುದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸದನದ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಹೋರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಮಾದ ಕುರಿತದ್ದು; ಈ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಯಾದಾಗ, ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಏಪ್ಲೊ ರೀಮೋಳೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏಪ್ಲೊ ರಿಲಂಡು ಸಮಿತಿಯ ಸಹಿ ಹಾಕಿತು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಎರಡು ದಿನಗಳ ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಸದನದ ಕ್ಷಮೆ ಹೋರುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಿಳಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಅಂತಿಮವೆಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು; ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಳೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೇದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇತರ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಡನೆ ಇದೇ ಸಮಿತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಲಂಕಷ್ವವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ನೇಮಕಗೊಂಡಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿದುಕ್ಕಾಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಲೋಚನೆ, ಈಗ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು. ಇದು, ಅವರು ಅಂತಿಮ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯರಾಗುವ ಮುನ್ನ ನಡೆಯತಕ್ಕದು. ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಸುವಾದಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಾಮರ್ಶ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಾಂತ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎದ್ದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲೆಂಬುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಕೋರಿಕೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸದನದ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಖ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಸಹಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳು ವಿಳಂಬವಾದುದಕ್ಕೆ ಸದನದ ಕ್ಷಮೆ ಇರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದೆಂದೂ ನಾನೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೋರಿಯಲು.

ಮಾನ್ಯ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ (ಸಿ.ಪಿ ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನಂತರದ ವರದಿಯೂ ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ ವರದಿಯ ಒಂದು ಸಾಲನ್ನೂ ಸಹ ನಾವಿನ್ನೂ ಓದಿಲ್ಲ.

ಸಂಖ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಾವು ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಸಬಹುದು.

ಮತ್ತೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಲ.ಇಂಕ್‌ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದರೆಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ನಂತರ ಸದನದ ಕಲಾಪ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸುವುದಾದರೆ ಸಂಚೇ ಶಿರ ಒಳಗೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ವರದಿಯನ್ನು ನಾಳೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಹೋಳಲಾಗುವುದು. ನಾಳೆ ಲ.ಇಂಕ್‌ ಸದನದ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

ನಂತರ ಮಂಗಳವಾರ ಏಪ್ಲೊ ಟಿಎ (ರೆಂಡಿಎ)ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಲ.ಇಂಕ್‌ ಸಭೆ ಮುಂದೂಡಿತು.

*[ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷಣದ ಅಂಗ್ ಭಾಷಾಂತರ]

ಅನುಬಂಧ 'ಎ'

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಚಿ

ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನದ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ.

ರೆಂಬಿರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅರಂಬಂಧ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ, ಸಂವಿಧಾನ ಸಚಿಯ ನಿಣಾಯದಂತೆ, ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನೇಮಕಗೊಂಡರು:

೧. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೇಹರು

೨. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಮೌಲಾನಾ ಅಬುಲ್ ಕಲಾಂ ಆಜ್ಞಾದ್

೩. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್

೪. ಡಾ. ಬಿ. ಪಟ್ಟಾಧಿಸಿತಾರಾಮಯ್ಯ

೫. ಮಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್ ದೇವ್

೬. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಶ್ರೀಯುತರನ್ನೇಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಭು ಪೀಠದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ನಿಯುಕ್ತವಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವಂತೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು:

(ಎ) ಇತ್ತೀಚ್ಚಿ ಮೀರದಂತೆ ಸಚಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು ಇವರ ರೆಂಬಿರ ಮೇ ರೈರ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು.

(ಬಿ) ಸಭೆಗೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು.

ನಂತರ ಅಂತಹ ಸಂಧಾನದ ಘಲಿತಾಂಶ ಕುರಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ರೆಂಬಿರ ಜನವರಿ ಅರ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಣಾಯ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಭೂತಾನ್ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಮಗೆ ಸೂಕ್ತವೇಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ, ಅದರ ಘಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವರದಿ, ಕೇವಲ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅರಿ ನಿಲುವಳಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಮಾತುಕತೆಗಳ ವರದಿ.

ರೆಂಬಿರ ಫೆಬ್ರವರಿ ಲ ಮತ್ತು ಏರಂಬಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ಜಂಟಿ ಸಚಿಯ ಮೊದಲ ಸರಣಿ ನಡೆಯಿತು. ಉಭಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕುರಿತು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಸೇರುವ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಖಚಿತ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕ್ಷೇಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ತಿಳಿಸಿತು. ಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ವಸಚಿ ರೆಂಬಿರ ಜನವರಿ ಅರಂಬಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿಣಾಯದಲ್ಲಿ [ಅನುಜ್ಞೆದ ಎ] ತಿಳಿಸಲಾದ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತರಿ ದೊರೆಯವರೆಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಣಾಯ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿರುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಚನೆಯಾದ ಸಂವಿಧಾನ ಸಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ಅವೇಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮದು ಸಿಮಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ರೆಂಬಿರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅರಂಬಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಚಿಯ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿಲುವಳಿಗೆ ಬಧ್ಯವಾದವು. ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಆದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಏರಿ ಬೇರಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಮಿತಿಯ ವರ್ತಿಯಂದ ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸ್ವೇಹಯತೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅನೋಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ವ್ಯೇಯಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು, ಕೆಲತಮ್ಮ ಕ್ಳಾನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಸಿದ್ಧರಿರುವುದಾಗಿ

ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೇಹರು ಅವರು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇತ್ಯಾರ್ಥಗೊಂಡ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅವೆಂದರೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು, ಮೊದಲನೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಂಶ. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಕಾನೂನು ಸಮೃದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿದೆ ಬೇರೊಂದು ಅಂಶವೂ ನನಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಯೋಜನೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳ ಒತ್ತಡ, ಬಲಾತ್ಮಾರ್ಥ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ಬಲವಂತವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಯೋಜನೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಜನರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಸೇರಬಹುದು. ಅಧವಾ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಿ ಅಧವಾ ಬೇರಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಸೇರಬಹುದು. ಯಾರನ್ನು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಸೇರಲೆಂದು ಬಲಾತ್ಮಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾದ್ಯಂತ ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕವೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಘಟನೆಗಳ ಸಿಂಹಾವಲೀಕನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲಿದೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿಂದು ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧವಾ ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನಂತೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳ್ಕೆಪಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂತಹ ನಾವು ಅಂಡಬುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸರಹದ್ದಿನ ಮುನಾರಚನೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ನಿನ್ನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಆತಂಕ, ಗೊಂದಲಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತಂತೆ, ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರ, ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದವರ ಇಂಗಿತ ಏನಿತ್ತೆಂಬುದು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿಲುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಲುವಳಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸೂಚನೆಯಷ್ಟೆ ಕೆಲವೇಡೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ವರ್ಣಿಸ್ತಾಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಘಟಕಗಳ ಮನರ್ವಿಂಗಣ ಪ್ರತೀಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಗಡಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಿಯೂ, ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸರಹದ್ದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಾದರೆ, ಆ ಮಾತು ಒಮ್ಮೆತೇವೆ. ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮೃತಿ ಅಗತ್ಯ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಹೇರಲಿಕ್ಕಾಗುದು. ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದರೆ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಮರ್ಮೋದನೆ ಅಗತ್ಯ.

ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ಅದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯೇ ಪ್ರವೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿರಬಹುದು ಅಧವಾ ನಂತರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಲಾತ್ಮಾರ್ಥಿಕಾಡಿದೆಂದು, ಸಭೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದು. ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲರಂತೆ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಬಲಾತ್ಮಾರ್ಥ ಅಂಶವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು.

ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇತ್ತು. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ–ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿದೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸುವರ್ದಿಸಲಿರುತ್ತವೆ; ಅಂತಹೇ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ. ಇದು ಸ್ವಷ್ಟ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ. ನಿನ್ನ ಚರ್ಚೆಯ ನಡುವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ

ತಲೆದೋರಿದ ಅಂಶಗಳಿವು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಇಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಭುಪೀಠದಿಂದ (Chamber of Princes) ನಿಯುಕ್ತವಾದ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಪಡೆಯದ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಲು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾಳಲಾಗದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇವು. ಅಧವಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾರೆವೆಂಬ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಲಾತ್ಮಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ವ್ಯತಿರೆಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲ್ಮಂದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲಿಸತ್ತೊಡಗಿತು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮಾತುಕೆಯ ನಂತರ, ಈ ಸಾಫ್ಟ್‌ಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುಪೀಠದ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದೆಂದಾಯಿತು. ಐಂಟಿರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ಅವುಗಳ ಶಿಥಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಯಿತು.

ಈ ನಡುವೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ್ಕಾಗಿ ನೇರ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಾಗಿ, ಬರೋಡ ದಿವಾನರು ತಮ್ಮ ಆಶಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ, ಸರ್.ಬಿ.ಎಲ್.ಮಿಟ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಫೆಬ್ರುವರಿ ಐಂದು ಭೇಟಿಯಾದೆವು. ನಮ್ಮ ಮಾತುಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಿರ್ಧಾರ, ತಮ್ಮ ಅರಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಭರವಸೆ ಇತ್ತರು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ದುಗೆ ತಾವು ಸಿದ್ಧಪೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ತನ್ನಾಲಕ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬಹುದೆಂಬ ಆಶಾಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನಮ್ಮೇರ್ವರಲ್ಲಿ ಆದ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಬರೋಡ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮೂವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ‘ಧರಾ ಸಭಾ’ದಲ್ಲಿ (State Legislature) ಏಕೈಕ ವರ್ಗಾವಳಿಯ ಮತವಿಧಾನದಿಂದ ಅನುಪಾತಾರಿತ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ದುಗೊಂಡವರು ಮತ್ತು ನಾಮನಿದೇರ್ಶಿತರಾದ ಅಧಿಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.

ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಜಂಟಿ ಸಭೆ ಐಂಟಿರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನೇರೆ ತಾರೀಖು ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೦ರ ಎಚ್.ಎಂ.ಜಿ. ಫೋರೆಸೆಂಟ್‌ನ್ನು, (ಒಂದು ತುರ್ತು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು) ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಅದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏಪ್ರಿಲ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯದ ಖಾತರಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆವು. ರಾಜ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಅಡ್ಡಿಯಂತಹ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಶವೂ ಮೇರಿರ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆವು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ನಿಯೋಜಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತಹಕ್ಕಾಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿ, ಮುಂತಾದುವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಉಭಯತ್ವ ಅನುಕೂಲವೆಂದೂ ಸಹ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದರೆ ಅರಸರ ಸರ್ವಸಭೆಯ ಆದೇಶದ ಗೈರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕ್ರಮಕ್ಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಶಕ್ತರಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ಹೇಳಿದರೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಬೇಗನೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಿತು.

ನಂತರ ನಮ್ಮ ಮಾತುಕೆ ಇಂ ಸಾಫ್ಟ್‌ಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಎರಡೂ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು [ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಿ] ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದುವು. ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅಗತ್ಯರೆಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅನಿಸಿದ್ಲೀ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದೆವು.

ನಂತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ದೆಯ ವಿಧಾನದನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಸಿದೆವು. ಹಲವಾರು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದುವು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಂಟಿ ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ತತ್ತ್ವಿಕಾಮಾರ್ಗಾಗಿ ಆ ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದುವು. ಅದರಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಶೇಕಡ ಖಿಂಬಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅಂತಹ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳು ಇಲ್ಲದಾಗ ಇತರ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ ಖಿಂಬಿ ಮೀರುವಂತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಸ್ಯಾಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಪತ್ತಿಲ್ಲಾ ಏರಂದು ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ವಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ದೂರೆತಿದೆ. ಪ್ರಭುಗಳ ಸಮೇಳನದ ನಿಲುವಳಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಇದರೊಡನೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಿ)

ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿತ ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಪುಳಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲು ಬೇರಾವ ವಿಧಾನವನ್ನಾದರೂ ರೂಪಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ತಮಾನ ತಲುಪಿಸುವುದಾಗಿ ಕುಲಾಧಿಪತಿಗಳು ಶಿಳಿಸಿದರು.

ಈನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕೆಲವರಿಷ್ಟರಿಂದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಕಂಡಂತೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

೧. ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ೨. ಸರ್. ಎನ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ೩) ಶ್ರೀ ವಿ.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ ೪) ಸರ್. ಸುಲಾನ್ ಅಹ್ಮದ್, ೫) ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ೬) ಮೀರ್ ಮಹ್ಮದ್ ಅಹ್ಮದ್, ೭) ಮಾನ್ಯ ಎಚ್.ವಿ.ಆರ್. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಬರೋಡ, ಜ್ಯೇಮ್ಸ್, ಜೋಥ್ಫ್ರೋ ಮತ್ತು ಬಿಕಾನೀರ್ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗಳೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿವೆ ಮುಂದಿನ, ಸಭಾಧಿವೇತನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಲು ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪಾಟಿಯಾಲ, ಉದಯಪುರ್, ಗ್ರಾಲಿಯರ್ ಮತ್ತು ಭಾವನಗರ್ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧಿವಿವೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿವೆ.

ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು, ಎ.ಕೆ. ಆಜಾದ್, ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಎನ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಶಂಕರರಾವ್ ದೇವ್, ಬಿ. ಪಟ್ಟಾಭಿಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ

ನವದೇಹಲಿ ಇಲ್ಲಿನೇ ಪತ್ತಿಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ [ಇ. ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಡಕ ೧]

ಶಿ.ಎ.ಎ.ಎ.ರಂದು ನಡೆದ ಪ್ರಭುಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿಣಂಯದ ಪತ್ರ

೧. ಅಂಗೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪದನಿಮಿತ್ತ

ಅಂಗೀಕೃತ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಂಮಾಣ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮೂತ್ತಿ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಕಂಡಂತೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಎ) ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವೆ, ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿ) ಸಂಧಾನದ ಆಧಾರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಅಂಗೀಕೃತ ಯೋಜನಾನುಸಾರ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು. ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳ ಸಮೂಹಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಕ್ಕೂಟ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ನಡುವೆ, ಅವರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತರಿ ನೀಡಲಾಗದು. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಪೂರ್ವಿಗೊಂಡು ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಮೂಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಿ) ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಅವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಪರಮಾಧಿಕಾರವೂ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಳಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ವಾರಸು ಆಗಲಾರದು. ಪರಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಾಪಸಾಗುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು, ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯವೂ ತನ್ನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮಿಂದ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಹಕ್ಕು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಪ್ಪಂದವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಾರಸುದಾರನಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಸೂಚ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಈ ಯಾವೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಆಸ್ತಿದವಿಲ್ಲ.

ಡಿ) ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಸಂವಿಧಾನ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಫಂತೆ, ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪದ್ಧತಿ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಅರಸೋತ್ತಿಗೆ ಇವು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಥವಾ ಅದರ ಫಟಕದ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆ ಯಾವುದೇ ದೇಶಗಳ ಈಗಿನ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿ, ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲದೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದು.

ಎಫ್) ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನಾನುಸಾರ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಂವಿಧಾನವಷ್ಟೆ ಇತ್ಯಧ್ರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಮೂಹಗಳ ಅಂತರಿಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಉ. ಸಂಸತ್ತೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವುದೆ ಜೀಡವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕುರಿತಂತೆ ರೀತಿಗೂ ಮೇಲೆ ಗ್ರಿರಂದು ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ನೀಡಿರುವ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರದ ರೀತಾಯ್ದೆ ಒಂದೆಡೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಿರ್ವಾತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಲು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು

ಸಂಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅದರೊಡನೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ) ರಳಿತರ ಮೇ ರಳಿತ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಹೇಳಿಕೆಯ ಲಿನೇ ಕಂಡಿಕೆಯ ಅನುಸಾರ, ವೈಸಾರಾಯ ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಪ್ರಭುಪೀಠದ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಥಾನ ಸಮಿತಿಯೊಂದೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ವಹಿಸುವ, ನೂತನ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ನ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿ.

ಬಿ) ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಮೊಳಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೇ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದು, ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೌದಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತಮಾನವಾದ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದು.

(ಃ) ಈ ಸಭೆ-

ಎ) ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಧೋರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರಳಿತರ ಜೂನ್ ಱಿಂ ರಂದು ಪ್ರಭುಪೀಠದ ಸ್ಥಾಯಿಸಮಿತಿ ನೀಡಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಿ) ರಳಿತರ ಎಪ್ಪಿಲ್ ಲಿಂಂಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿಯೋಗ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ಗೆ ರವಾನಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಡುವೆ ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಅಂಗೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ರೀತ್ಯಾ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಿಸಿತು.

ಸಿ) ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಅನುಸಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುಗಳ ಸ್ಥಾಯಿಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಸಂವೈಧಾನಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಲುವಳಿಗಳ ರೀತ್ಯಾ, ರಾಜ್ಯ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ, ತ್ವರಿತಮಾನವಾದ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಭಾಗದೊಡನೆ ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸಲು ಈ ಸಭೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಅಲೋಚಿಸಿ ಸಂಸತ್ತ ಸದನದಲ್ಲಿ ಫೋಷಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಎ) ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯ ರಳಿತರ ಕಂಡಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮನಃ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಾಗ ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಿ) ಈ ಸಂಧಾನಗಳ ಘಲಿತಾಂಶಗಳು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಿತಿಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅನುಸಮರ್ಪಳನೆ ಪಡೆದರೆ, ಅವಿಲ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

[ಅನುಭೇದ ಎಗೆ, ಲಿನೇ ಅಡಕ]

ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ಥಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಇ. ಅನುಭೇದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳ ನಿಗದಿಯನ್ನು/ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಸಚಿವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭುಪೀಠದ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಿತಿಗಳ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಉದ್ದೇಶ.

ಈ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ/ದಶಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಂತೆ

ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ಮುಕ್ಕಾಲು ಅಂತಹನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಾನವೆಂತಲೂ, ಕಡಿಮೆ ಭಿನ್ನಾಂಶವನ್ನು ನಗಣ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು.

೨. ಪರಿಸ್ಥರ ಒಪ್ಪಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬಯಸಿದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿದ ಬಿಡಿಯಾದ ಇಲ್ಲವೇ ಗುಂಪಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿಸಬಹುದು (ಸಂಕಲಿಸಬಹುದು) ಇಲ್ಲವೇ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಪರಂತು:

೩. ರಾಜ್ಯಗಳ ಮತ್ತು/ಅಧಿಕಾರಿ ಸಮೂಹಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಾಧಕವಾಗಬಾರದು.

೪. ಭೌಗೋಳಿಕ ಸನಿಹಂತ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವಗಳು, ಜನಾಂಗಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ಬಲವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

೨.೬.೬.೯ ಇರಂದು ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜರುಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿರ್ಣಯದ ಪಠ್ಯ.

೧. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಣತೋಟಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಮನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಸಂವಿಧಾನವೋಂದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಮನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸ್ವೀಕ್ಷೇಪಿಸಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಜನವರಿ ಇರಂದು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮನರೋಧ್ಯಾಕ್ರಿಕರಿಸುತ್ತದೆ.

೨. ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಯ್ದಿಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರುವರಿ ೮ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೧ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೧೫ ಇರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯ ಚಚೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ರಚಿಸಿದ ಸಂವಾದ ಸಮಿತಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಅನುಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೩. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬದ್ದವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅದು ಮನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಾಗ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಾಗಿ ಮನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸೇರ್ವೆಸ್‌ಡಿ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆ ಕುರಿತ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಯೋಜನಾನುಸಾರ ನೇರವೇರುತ್ತದೆ. ಪರಂತು ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಎರಡನೇ ನಿಲುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತಿರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡೂ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

೪. ಮಧ್ಯಾಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳಿದ್ದಂತೆ, ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಿತದೆ ಎಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷನ್ ನೀಡಿದ ಫೋರ್ಮಾಟೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಳ್ಳಿಯವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೦೧೮ ಇರಂದು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ದ್ಯಾಕ್ರಿಕರಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಫ್ರೆ ಪರಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಅವಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತ ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸಲು ಆಯಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಟಕಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

೫. ಅಂತರಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಲಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮನರೋಧ್ಯಾಕ್ರಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಳಂಬಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಕಾದ ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಗ್ರಹ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

೬. ಇಂಳಿರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೦ರಂದು ಏ ಅಳ್ಳಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದಾದ ತುರ್ತಿನ ಕಾರಣ, ಸಮ್ಮೇಳನ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಧಾನ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಸಾಧಿಯಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸುವ ಅಂತಹ ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕುಲಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುರೀತರ ಸಾಧಿಯಿ ಸಮಿತಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮಾತುಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಅವು ಹೀಗಿವೆ-

ಎ) ಪರಮಾಧಿಕಾರದ ಸಮಾಷ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರದಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ/ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೋಡನೆ ಮಾತುಕೆ

ಬಿ) ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಂಬಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಂಳಿಂದೇ ಮೇಲೆ ಗೂಡಿನೆಂಬ ಮಿಷನ್ ನೀಡಿದ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರದ ಲಿನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ (ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸುವುದು) ಪರಿಂತು (೧) ಈ ಮಾತುಕೆಗಳು ಇಂಳಿರ ಜನವರಿ ೨೯ರಂದು ಪ್ರಭುಗಳ ಸರ್ವಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭುಗಳ ಸಾಧಿಯ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ನಿಲ್ವಾಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು (೨) ಈ ಮಾತುಕೆಗಳ ಘಳಿತಾಂಶಗಳು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸಮಿತಿಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅನುಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು.

೭. ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ, ಮಹಾರಾಜರ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೋಡನೆ ಚರ್ಚೆಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಘನತೆವೇತ್ತ ಕುಲಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧ-ಬಿ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆ

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ:

ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾವು ಎಂದರೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಜನವರಿ ೨೫ರಿಂದ ಅಧಿವೇಶನದ ನಿಲ್ವಾಗಳಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂಳಿರ ಐಪ್ರಿಲ್ ದಿನಂದು ಶ್ರೀ ವಿ.ಟಿ.ಕೆ.ಷ್ಟಾರ್ಮಾಚಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ ಬಿ.ಎಲ್.ಮಿಟ್ರ್‌ ಅವರು ಸಮಿತಿಗೆ ನಿದೇಶಿತರಾದರು. ನಾವು ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ.

೮. ಮೇ ಇತರ, ಕ್ಷಾಬಿನೆಂಬ್ ನಿಯೋಗದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಂತಿದೆ.

ಎ) ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಇನ್ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕ್ಷಾಬಿನೆಂಬ್ ನಿಯೋಗ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಮರ್ಪಕ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುವುದೂ ಸಹ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣೆ ಕೆಳಕಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

(೧) ನೋಕೆ, ಸೇನೆ ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆಯ ಸಂಯೋಜನೆ, ತರಬೇತಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ.

ಒಕ್ಕೂಟದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾರ್ಥಕದ ಕಾನೂನು ಅವುಲ್ಲಾರಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಬಲ, ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ.

- (೧) ರಕ್ಷಣಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು
- (೨) ನೌಕೆ, ಸೇನೆ ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆ ಕಾರ್ಮಗಾರಿ
- (೩) ದಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರ. ದಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಸಂಖಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಣ; ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸೇಮಾ ನಿರ್ಣಯ.
- (೪) ಶಸ್ತ್ರಾಸನಗಳು, ತುಪಾಕಿ, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಸಿಡಿಮದ್ದು
- (೫) ಉತ್ಪಾದನಾವ್ಯಕ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿಗಳು.
- (೬) ಮುಂದುವರೆದು ಒಕ್ಕೂಟದ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ರೇಖಿಗಿರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮದ ೧೦೨ ಮತ್ತು ೧೨೯ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ತತ್ವಾನಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
- ಬಿ) ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರ ಒಕ್ಕೂಟ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- (೭) ದೂತಾವಾಸ, ಕಾನೂಲರ್ (Consular) ಮತ್ತಿತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ
- (೮) ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ
- (೯) ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮೇಜನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ದಾರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು.
- (೧೦) ಸಮರ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ
- (೧೧) ಇತರ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದು.
- (೧೨) ವಿದೇಶಗಳೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಬಂಧ
- (೧೩) ವಿದೇಶಿ ಸಾಲ
- (೧೪) ದೇಶೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ದೇಶೀಯ
- (೧೫) ಪ್ರತ್ಯೇಕಣೆ/ವಶಕ್ಕೆ ಒಳಿಸುವುದು
- (೧೬) ಪಾಸ್‌ಮೋಟೋ ಮತ್ತು ವೀಸಾ
- (೧೭) ವಿದೇಶಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
- (೧೮) ನೌಕಾದಳದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
- (೧೯) ಹಡಗುಗಳ್ಳತನ, ನಡುಗಡಲಲ್ಲಿ ಫೋರಾಪರಾಧ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕಾನೂನಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಾಧಗಳು
- (೨೦) ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಾಟನೆ
- (೨೧) ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧ
- (೨೨) ಸುಂಕದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾತ ನಿರ್ಯಾತ/ಒಕ್ಕೂಟದ ಸರ್ಕಾರ/ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದಂತೆ]
- (೨೩) ಸಾಗರ ಸರಹದಿನಿಂದಾಚೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದ್ದೆಮು

ಸಿ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳ ನಡುವೆ ಏರ್ಪಡುವ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರುವುದಾದರೂ ಒಕ್ಕೊಟದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

೧) ವಾಯು ಮಾರ್ಗ

೧) ಹೆದ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗ – ಇವು ಒಕ್ಕೊಟದ ಹೆದ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಘೋಷಿಸಲಬ್ಬಿವೆ.

೨) ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ನೌಕಾಯಾನ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಕ್ಕೊಟದ ಜಲಮಾರ್ಗವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಿ ಸಂಚಾರ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರದ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

೩) ಎ) ಅಂಚೆ ತಂತಿ

ಪರಂತು, ಒಕ್ಕೊಟದ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆಯಾದ ದಿನಾಂಕ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಫ್ಟ್‌ಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮುಂದೆ ಒಕ್ಕೊಟ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಘಟಕಗಳ ನಡುವಳಿ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡವರೆಗೆ ಉಳಿಯಲ್ಪಡೆ. ಹೀಗಾದರೂ ಒಕ್ಕೊಟಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಧ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿ) ಒಕ್ಕೊಟದ ದೂರವಾಣಿ, ನಿಸ್ತಂತು, ಬಾನುಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಚೀವ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಇತರ ದೂರವಾಣಿ, ನಿಸ್ತಂತು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ.

೩) ಒಕ್ಕೊಟದ/ಕೇಂದ್ರ ರೈಲ್‌ಮಾರ್ಗ (ಸಣ್ಣ ರೈಲ್‌ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಎಲ್ಲ ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು (ರಕ್ಷಣೆ, ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಯಾಣ ದರ, ರೈಲ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಸೇವಾಶುಲ್ಕಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಿನಿಮಯ, ರೈಲ್‌ಲ್ಯಿ ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಸಣ್ಣ ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸರಕು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪುಗಳ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.)

೪) ಕಡಲತಡಿ ಸರಕು ರವಾನೆ, ನೌಕಾಯಾನ [ಅಲೆನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸರಕು ರವಾನೆ, ನೌಕಾಯಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ] ನೌಕಾಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

೫) ದೂಡ್ ಬಂದರುಗಳು ಎಂದರೆ, ಅಂತಹ ಬಂದರುಗಳ ಘೋಷಣೆ ಸೀಮಾ ನಿರ್ಣಯ, ಬಂದರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರಚನೆ

೬) ವಿಮಾನ ಮತ್ತು ನೌಕಾಯಾನ: ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವಾಯುಯಾನ ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿಯಂತ್ರಣ.

೭) ದೀಪ ಗೃಹಗಳು [ದೀಪ ನೌಕಾಗಳನ್ನೊಂದಂತೆ] ನಿಶಾನೆ ನೌಕಾಯಾನ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ಯಾನಕ್ಕೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಕ್ರಮ

೮೦) ಜಲಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ವಾಯು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾಗಾಣಿಕೆ

೮೧) ಒಕ್ಕೊಟದ, ಕೇಂದ್ರದ ತಾಪಮಾನ ಸೇವೆ

೮೨) ಅಂತರ ಒಕ್ಕೊಟ ರೋಗ ನಿರೋಧ

೮೩) ಅಗತ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಎಂಬ ಪದಸಮುಚ್ಚಯ (ಕ್ಷಾಬಿನೆಂಟ್ ನಿಯೋಗದ ಹೇಳಿಕೆ) ತೆರಿಗೆ, ಸಾಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಅಥವಾವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಟಕ್ಕೆ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

- ೧) ರಹ್ಯ ಸುಂಕ ಸೇರಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆ
 ೨) ಅಬ್ಜಾರಿ ತೆರಿಗೆ
 ೩) ನಿಗಮ ತೆರಿಗೆ
 ೪) ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ [ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ]
 ೫) ಕೃಷಿಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದೆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ
 ೬) ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿವೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶುಲ್ಕ
 [ಕೇಂದ್ರ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಲ್ಲಿದೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಸಿದ ಶುಲ್ಕ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ]
 ಕೇಗಾರಿಕಾಭವ್ಯಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇರದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಲ್ಲೆವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೇಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಳಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ, ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡೆ ಏಕಾರ್ಥಕ್ಯಾಗಿ ಹೇರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನಂತರ ಇಂಥಿಂದಿನ ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದಂತೆ, ಉಭಯತ್ವ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳಿಗೂ ಏಕರೂಪಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು (ಯಾ ಅಮಾನತಿನಲ್ಲಿದೆಬೇಕೆಂದು) ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ. ಹಂಚಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಳಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಗಮಿತಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಅಂತರಿಕ ಸುಂಕ, ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಉಪಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಮೇಲಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ೨) ಸೂಚ್ಯವಾದ ಅಧ್ಯವಾ ಅಂಶಗಳ ಅಧ್ಯವಾ ಪರಿಣಾಮ ಅಧಿಕಾರಗಳ [Resultant powers] ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಕೆಳಕಂಡವು ಈ ವರ್ಗಗಳ ಒಳಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ.
- ೧) ಒಕ್ಕೂಟ/ಕೇಂದ್ರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ
  - ೨) ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಸ್ವಾಧೀನ
  - ೩) ಸಂಶೋಧನೆ, ವೃತ್ತಿಪರ ಯಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಅಧ್ಯವಾ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವರ್ತನೆ
  - ೪) ಜನಗಣತಿ
  - ೫) ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಪರಾಧಗಳು
  - ೬) ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ, ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಂಶ ಅಂಶ ಗಣತಿ
  - ೭) ಒಕ್ಕೂಟದ ಸೇವೆಗಳು
  - ೮) ಕೇಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳು [ಒಕ್ಕೂಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ]
  - ೯) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
  - ೧೦) ಒಕ್ಕೂಟದ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ತೆರಿಗೆ
  - ೧೧) ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲ
  - ೧೨) ನೋಟು, ನಾಣ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೆಂಡರು
  - ೧೩) ಒಕ್ಕೂಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು
  - ೧೪) ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಧಿಕೆ ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ
  - ೧೫) ನೂತನ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘಟಕಗಳ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮಾರ್ಥ ನ್ಯಾಯಿಕ

ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ದಾಖಲೆ ಇಡೀ ಒಕ್ಕೊಟಿದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಘಟಕದ ಆದೇಶ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಂಡುದರ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಬಂಧ ನಿಗಮಿತವಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

೫) ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ನಿಯೋಗದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅನುಸಾರ, ಒಕ್ಕೊಟಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಮೇಲ್ಮೂರ್ಡ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೊಟಿದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

೮) ಏಂದು

- ೧) ಕಂಪೆನಿ ಕಾನೂನು
- ೨) ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರ
- ೩) ವರ್ಗಾವಣೀಯ ಲಿಖಿತ ಪತ್ರ
- ೪) ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸನ್ನಾದು, ವ್ಯಾಪಾರ ಲಾಂಭನ, ವ್ಯಾಪಾರ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್
- ೫) ಯೋಜನೆ
- ೬) ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು
- ೭) ಮಾನಕ ಶೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳು

ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏಕರೂಪತೆಯ ಖಾತರಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಟಿದ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳುದ್ದಕ್ಕೂ ಏಕರೂಪತೆಗೆ ಖಾತರಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಅನೇಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಬ್ಬಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ಮೂರ್ಡ ವಿಷಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣವೇನಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಏವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವುಗಳ ಹಿತದ್ವಯಿಸಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಬಹುದು.

೬) ಆಸ್ತೀಲಿಯಾ ಸಂವಿಧಾನ ಅಧಿನಿಯಮದ ೫ಿಂದೆ ನಿಯಮದ xxxvii ನೇ ವಾಕ್ಯವಿಂದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡುವಂತೆ ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

೭) ಒಕ್ಕೊಟಿ ಮತ್ತು ಘಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ವಿಷಯಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಸಹಿ) -	ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು
ಪಂತ್	“ ಗೋವಿಂದ ವಲಭ
	“ ಬಿ.ಎಲ್.ಮಿಟ್ಟರ್
ದೌಲತ್ ರಾಮ್	“ ಜ್ಯೇರಾಮ್‌ದಾಸ್
ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	“ ಎನ್.ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ
	“ ಕೆ.ಎಂ.ಮುನ್ನಿ
	“ ವಿ.ಟಿ.ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ
ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ	“ ಬಿ.ಪತ್ನೆಬಿ
	“ ಬಿಶ್ವನಾಥ್‌ದಾಸ್
	“ ಎ.ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್

ನವದೆಹಲಿ

೧೯, ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೨